

Kriminalistický ústav Praha

Pomáhat a chránit

Výroční zpráva za rok 2017

KRIMINALISTICKÝ ÚSTAV PRAHA POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2017

Předkládá:

vrchní rada plk. Mgr. Ľuboš KOTHAJ
ředitel

© Kriminalistický ústav Praha Policie České republiky, 2018

Zpracoval: Ing. Radomír Pedlík

Fotografie v textu a na titulní straně: Archiv Kriminalistického ústavu Praha

OBSAH

SLOVO ŘEDITELE	5
ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ÚTVARU	7
VEDENÍ ÚTVARU A ZÁKLADNÍ ORGÁNY	8
ODBOR TECHNICKÝCH ZKOUMÁNÍ.....	9
ODBOR KRIMINALISTICKÝCH IDENTIFIKACÍ.....	9
ODBOR PŘÍRODOVĚDNÝCH ZKOUMÁNÍ.....	9
ZNALECKÁ A KRIMINALISTICKO-TECHNICKÁ ČINNOST V ROCE 2017	10
INFORMAČNÍ SYSTÉMY, DATABÁZE A SBÍRKY.....	17
MEZINÁRODNÍ VÝMĚNA REFERENČNÍCH ÚDAJŮ	20
MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE.....	21
VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE	22
VZDĚLÁVÁNÍ KRIMINALISTICKÝCH TECHNIKŮ A ZNALCŮ.....	26
METODICKÁ A ŘÍDÍCÍ ČINNOST	29
LEGISLATIVNÍ ČINNOST	29
PUBLIKAČNÍ ČINNOST A PUBLIC RELATIONS.....	29
DVI TÝM POLICIE ČR.....	32
SYSTÉM MANAGEMENTU KVALITY	33
PERSONÁLNÍ OBLAST	34
BOZP A POŽÁRNÍ OCHRANA	34
SPOLUPRACUJÍCÍ INSTITUCE	35
ZÁVĚR	36

"Antropoložka RNDr. Hana Eliášová byla uvedena do Síně policejní slávy".

Ve Španělském sále Pražského hradu se 22. září 2017 ve večerních hodinách uskutecnilo vyhlášení 17. ročníku prestižní ankety POLICISTA ROKU 2016.

Slavnostního večera se zúčastnili první dáma Ivana Zemanová, policejní prezident genmjr. Tomáš Tuhý, ministr vnitra Milan Chovanec a řada dalších významných představitelů Policie ČR a Ministerstva vnitra ČR. Kriminalistický ústav Praha nominoval za rok 2016 zástupce do kategorie Síně policejní slávy. Toto ocenění získala, dnes již bývalá policistka, znalkyně v odvětví antropologie RNDr. Hana Eliášová, Ph.D., která jej převzala z rukou emeritního policejního prezidenta genpor. Jiřího Koláře.

Doktorka Hana Eliášová ukončila služební poměr, neboť dovršila věk odchodu do důchodu. V KÚP pracovala úctyhodných 41 let. Z ocenění má podle svých slov obrovskou radost. „Byla jsem velice dojatá. Převzít cenu v krásných prostorách Španělského sálu byl pro mě nezapomenutelný zážitek, nedá se ani popsat, člověk jej musí prožít,“ uvedla s úsměvem Hana Eliášová. Radost z úspěchu své bývalé podřízené neskrýval ani ředitel KÚP Ľuboš Kothaj, který se slavnostního večera rovněž zúčastnil. „Paní doktorka si ocenění zaslouží za svůj přínos pro rozvoj kriminalistické antropologie, kterou svojí činností a vědeckými poznatky výrazně obohatila, a rovněž za dlouholetou reprezentaci Kriminalistického ústavu Praha u nás i v zahraničí,“ uvedl ředitel Kothaj.

SLOVO ŘEDITELE

Trochu netradiční úvod s fotografiemi doprovázené článkem. Domnívám se, že toto není nutno více komentovat. Úvodní část nejlépe vystihuje odbornou výši pracovníků našeho útvaru a dokresluje význam a úroveň naší činnosti. V jeho dlouhé historii byla oceněna celá řada pracovníků, ale žádnému z nich se nedostalo takového ocenění jako RNDr. Haně Eliášové Ph.D., která byla za celoživotní dosažené výsledky v oblasti znalecké a vědecko-výzkumné činnosti uvedena do Síně policejní slávy.

Jaký tedy byl rok 2017 pro Kriminalistický ústav Praha? Rozhodně se neodlišoval výrazně od předchozích let. Dosáhli jsme řadu dalších úspěchů, ale zároveň si musíme přiznat, že ne všechny úkoly v roce 2017 se nám podařily vypořádat s uspokojivým výsledkem. Neúspěchy ale nevnímáme pouze jako prohry, nýbrž jako výzvy pro další zlepšování naší činnosti.

Počátek roku 2017 byl významný především realizací reorganizace ústavu. Poslední podstatná reorganizace se konala v roce 2009 a následovala ji změna v roce 2012. V roce 2009 se jednalo o změnu organizace, která se dá nazvat „zeštíhlující“. Doprovázela ji další obdobná změna v roce 2012. Tyto zásahy se projeví na rozvoji některých odvětví negativně. Bylo potřeba provést změny, které přispějí pro rozvoj činností a znaleckých odvětví (např. technická diagnostika, biologie, genetika, audio-video, analýza dat aj.). Mimo to bylo potřeba reflektovat potřeby zákazníků s ohledem na jejich požadavky a zajištění specifických činností v oblasti správy identifikačních databází, nárůstu potřeb a náročnosti zkoumání v oblasti kyberkriminality, chemie a genetické analýzy aj.

S platností od 1. 3. 2017 má náš útvar dva úseky (výkonný a podporu výkonu). Ve výkonném úseku jsou zařazeny tři odbory: odbor technického zkoumání, odbor přírodovědných zkoumání a odbor daktyloskopie a dokumentace.

Mezi dominantní úkoly našeho útvaru patří znalecká a kriminalistickotechnická činnost, jejíž funkčnost je reflektována výkonnostními ukazateli. Lze konstatovat, že i přes snížení nápadu trestné činnosti,

nepoklesl počet zkoumaných stop a věcí našimi laboratořemi. Počet výjezdů kriminalistických znalců se snížil, ale zato došlo k výraznému zvýšení náročnosti výjezdů včetně jejich délky.

Další neoddelitelnou činností útvaru je metodické řízení kriminalistickotechnické a znalecké služby, vzdělávání odborných pracovníků a kriminalistických techniků. Mimo tyto každodenní aktivity vzpomenu organizaci instrukčně-metodického zaměření pro vedoucí techniky ÚO PČR, porady vedení KÚP a OKTE KŘP. Již několik let se naši pracovníci podílejí na lektorské činnosti pro Justiční akademii, zorganizovali jsme jednodenní semináře pro státní zástupce a soudce, vyjíždíme přednášet na vyžádání útvarů Policie ČR, přednášíme v zahraničí apod.

I nadále pokračuje spolupráce se zahraničními subjekty na úrovni ENFSI či při řešení výzkumných projektů a v rámci trilaterální spolupráce s Polskem a Slovenskem.

Oblast vědy a výzkumu zaznamenala v roce 2017 další úspěch našich pracovníků-řešitelů. Projekt řešitelského týmu Kriminalistického ústavu Praha, Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze

a firmy TESCAN ORSAY HOLDING, a. s., získal za projekt s názvem Zavedení techniky iontové mikroskopie (FIB) do kriminalistickotechnické a znalecké služby Policie ČR cenu ministra vnitra za nejúspěšnější projekt Bezpečnostního výzkumu. Také řešitelé projektů prezentovali na řadě konferencí a seminářů nejen v ČR, ale i v zahraničí své výsledky výzkumu.

Rok 2017 je charakterizován výročím Kriminalistického sborníku, který oslavil 60 let od svého vzniku.

V oblasti personální politiky se snažíme naplnit systemizovaná místa na stěžejních úsecích, jako jsou analýza dat, biologie, genetika, chemie aj.

Rok 2017 byl v oblasti investičních nákupů velice úspěšný. Podařilo se nakoupit řadu významných přístrojů (elektronový mikroskop, plynový chromatograf, nový polygraf aj.).

Zřejmě jsem nezmínil řadu problémů ve svém úvodu. O úspěších a neúspěších v dalších oblastech vypovídá tato výroční zpráva za rok 2017.

plk. Mgr. Luboš KOTHÁJ
ředitel Kriminalistického ústavu Praha

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ÚTVARU

Kriminalistický ústav Praha (KÚP) je útvarem Policie ČR s celostátní působností (čl. 1 odst. 1 písm. g) nařízení Ministerstva vnitra č. 67/2008, kterým se zřizují útvary Policie České republiky s celostátní působností) specializovaným na provádění znalecké a kriminalistickotechnické činnosti. Je ústředním metodicko – řídicím, odborným a kontrolním pracovištěm Policie ČR po linii znalecké a kriminalistickotechnické činnosti a vědeckovýzkumným pracovištěm s gescí v oboru kriminalistika.

Kontaktní údaje:

Adresa pro doručování:

pošt. schr. 62/KÚ
Strojnická 27
170 89 Praha 7

Telefonní číslo:

+420 974 824 402

Fax:

+420 974 824 002

Elektronické adresy útvaru:

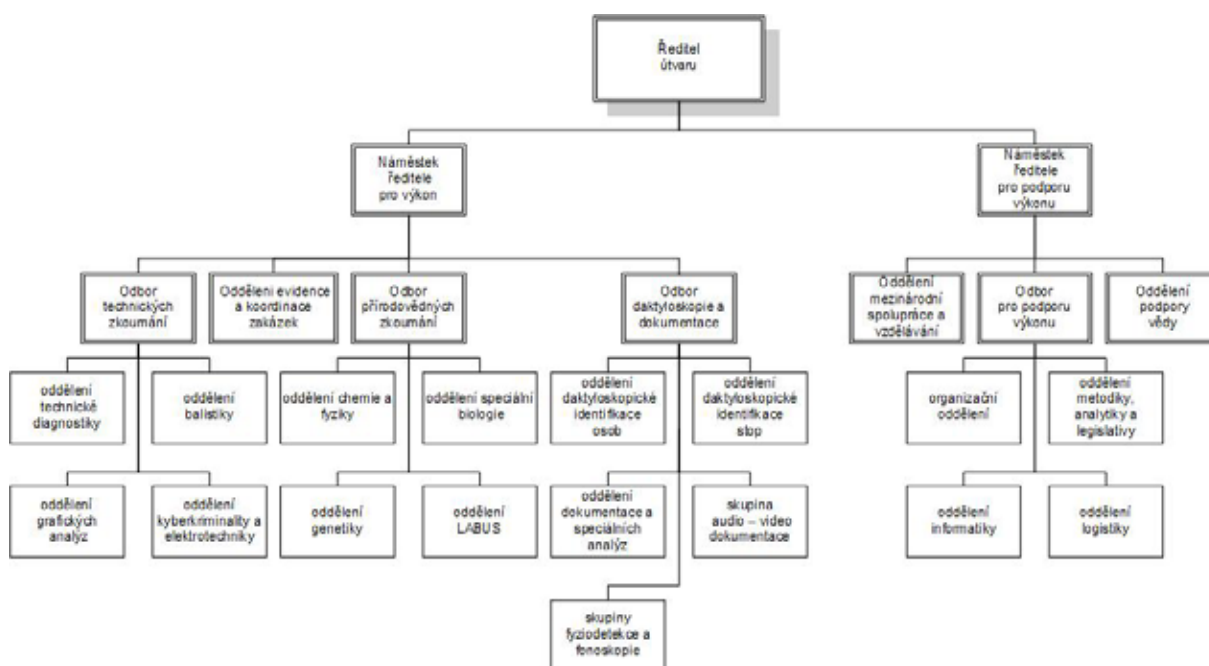
(obě internet i intranet):

kup.podatelna@pcr.cz
ku@pcr.cz

ID datové schránky:

rrpd7zw

Organizační struktura útvaru:

VEDENÍ ÚTVARU A ZÁKLADNÍ ORGÁNY

Vedení útvaru

plk. Mgr. Ľuboš KOTHAJ
ředitel

plk. Ing. Pavel KOLÁŘ, CSc.
náměstek ředitele pro podporu výkonu

plk. RNDr. Zbyněk URBAN.
náměstek ředitele pro výkon

Manažer kvality

Manažer kvality plní úkoly zejména v oblasti koordinované činnosti pro uplatňování a dodržování systému managementu kvality¹⁾ a je podřízen přímo řediteli KÚP. Manažerem kvality KÚP je pplk. Mgr. Alena PŘENOSILOVÁ.

Poradní orgány ředitele

Poradními orgány ředitele KÚP jsou:

- porada ředitele,
- vědecká rada,
- personální komise,
- komise ředitele pro vyšetřování škodních událostí,
- poradní komise,
- komise FKSP.

ÚSEK NÁMĚSTKA PRO PODPORU VÝKONU

Úsek pro podporu výkonu vykonává ve prospěch všech součástí KÚP administrativní, logistické, organizační a legislativní činnosti a vytváří podmínky k řádnému výkonu znalecké, metodické a vědecko-výzkumné činnosti. K zajištění plnění úkolů v daných oblastech byly vytvořeny následující organizační články:

- **odbor pro podporu výkonu**, jehož součástí jsou:
 - organizační oddělení,
 - oddělení metodiky, analytiky a legislativy,
 - oddělení informatiky,
 - oddělení logistiky
- oddělení mezinárodní spolupráce a vzdělávání,

¹⁾ Např. Norma ČSN EN ISO/IEC 17025:2005 Posuzování shody – Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří.

- oddělení podpory vědy.

V úseku podpory výkonu je začleněna i redakce, která zajišťuje vydávání časopisu Kriminalistický sborník a vedení intranetového časopisu KRIMI-Info²⁾. Úsek zabezpečuje i překladatelské a tlumočnické činnosti.

ÚSEK NÁMĚSTKA PRO VÝKON

Organizační články (odbory) začleněné v tomto úseku se podílejí na plnění úkolů ústavu (odkaz na organizační řád) a realizují vlastní výkon znalecké činnosti, který je koordinován:

- oddělením evidence a koordinace zákazek.

ODBOR TECHNICKÝCH ZKOUMÁNÍ

Odbor technických zkoumání zajišťuje znaleckou činnost KÚP v oborech kriminalistika, elektrotechnika, písmoznalectví a strojírenství. V rámci oboru kriminalistika je prováděna znalecká činnost v následujících odvětvích:

- analýza dat a zkoumání nosičů dat,
- mechanoskopie,
- elektrotechnika,
- defektoskopie, metalografie a technická diagnostika,
- balistika,
- zkoumání ručního písma,
- zkoumání písma psacích strojů,
- technické zkoumání dokladů a písemností,
- zkoumání pravosti platidel a cenin a
- trasologie.

ODBOR PŘÍRODOVĚDNÝCH ZKOUMÁNÍ

Odbor přírodovědných zkoumání zajišťuje znaleckou činnost KÚP v oborech kriminalistika a chemie. V rámci oboru kriminalistika je prováděn výkon znalecké činnosti v následujících odvětvích:

- chemie,
- fyzikální chemie,
- genetika,
- biologie a
- antropologie.

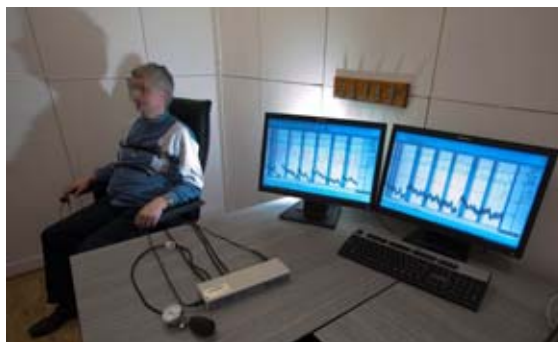
ODBOR DAKTYLOSKOPIE A DOKUMENTACE

Odbor daktyloskopie a dokumentace zajišťuje provádění znalecké činnosti v oboru kriminalistika v odvětvích:

- daktyloskopie,
- fonoskopie,
- zkoumání videozáznamů a
- zkoumání fotografií a fotografické techniky,

Daktyloskopickým zkoumáním se v KÚP zabývají 2 oddělení. Oddělení daktyloskopické identifikace osob, které vede a doplňuje Ústřední daktyloskopickou sbírku, a to především zpracováváním došlých daktyloskopických karet a zaměřuje se na zpracovávání požadavků o identifikaci ze strany odboru mezinárodní policejní spolupráce PP ČR, odboru azylové a migrační politiky MV a služby cizinecké policie a plní úkoly v rámci mezinárodní výměny dat. A dále oddělení daktyloskopické identifikace stop, které zajišťuje proces vyhledávání a následného zajišťování daktyloskopických otisků na předložených věcných stopách včetně jejich porovnávání s databází daktyloskopických otisků a stop.

V odboru je začleněno speciální pracoviště, jehož pracovníci zajišťují zejména pro orgány činné v trestním řízení, příp. i další orgány veřejné moci plnění úkolů na úseku bezpečnosti a ochrany státu, provádění fyziodetekčního vyšetření.

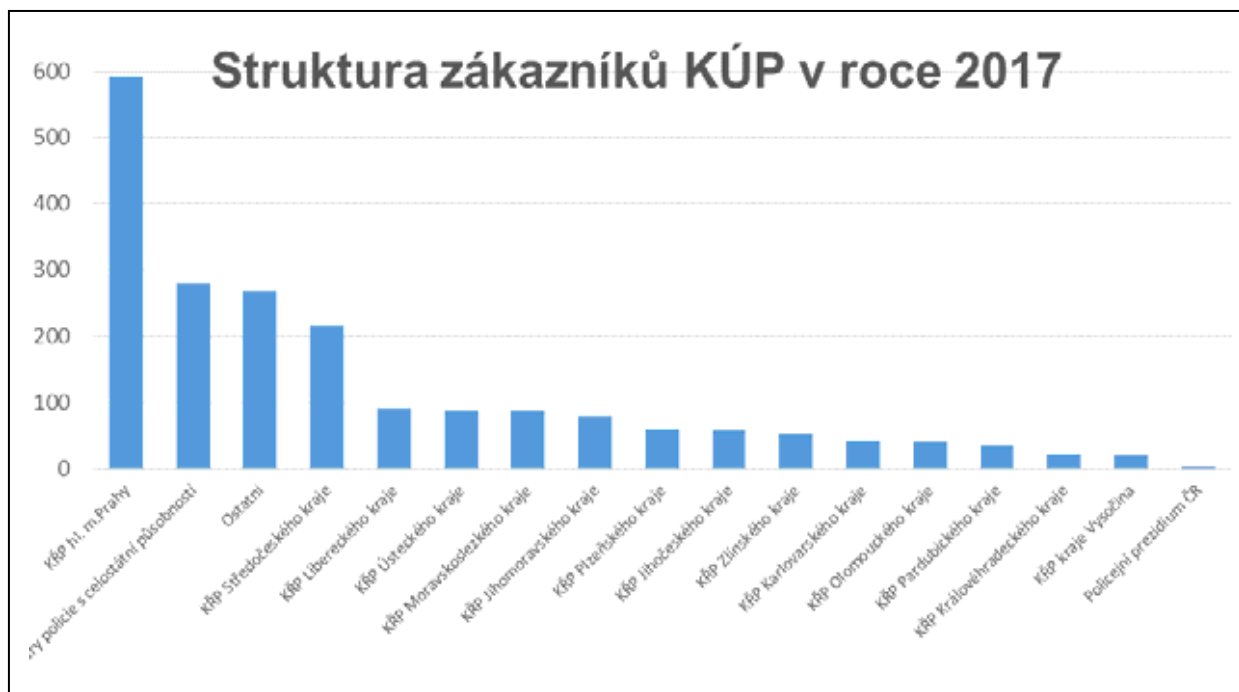
²⁾ Dostupné na adrese:
<<http://krimiinfo.kup.pcr.cz>>.

ZNALECKÁ A KRIMINALISTICKO- TECHNICKÁ ČINNOST V ROCE 2017

Znalecká a kriminalistickotechnická činnost KÚP je kvantifikována zejména počtem doručených a vyřízených zakázek. Konkrétní hodnoty za rok 2017 jsou uvedeny v následujících tabulkách a grafech.

KÚP provádí znaleckou a kriminalistickotechnickou činnost zejména pro orgány činné v trestním řízení, přičemž z hlediska počtu zaslaných zakázek patří mezi největší zákazníky KŘP hl. m. Prahy (pro které KÚP provádí zejména zkoumání v odvětví genetika) a dále organizační články Policejního prezidia České republiky a útvary policie s celostátní působností. Strukturu zákazníků KÚP dle počtu vyřízených zakázek v roce 2017 zobrazuje podrobněji následující graf:

Struktura zákazníků KÚP

Pozn. do kategorie „ostatní“ patří nejčastěji soudy a státní zastupitelství, Celní správa ČR, apod.

Došlé zakázky

Odvětví znaleckého zkoumání	Došlé zakázky				
	ZP	OV	P	KTČ	Celkem
Mechanoskopie	17	170	4	0	191
Trasologie	2	31	1	1	35
Elektrotechnika	17	39	2	0	48
Defektoskopie, metalogr., tech.diagnostika	3	7	0	0	10
Balistika	7	102	636	2	747
Zkoumání ručního písma	41	5	7	0	53
Zkoumání písma psacích strojů	3	3	0	0	6
Technické zkoumání dokladů a písemností	23	28	2	0	53
Zkoumání pravosti platidel a cenin	3	4	0	0	7
Daktyloskopie	51	382	1 543	1 347	3 323
Chemie a fyzikální chemie	75	444	69	2	590
Biologie	23	131	15	0	169
Genetika	217	2 502	1 049	2	3 770
Antropologie	26	104	11	17	158
Fonoskopie	30	48	13	29	120
Zkoumání videozáznamů	0	8	0	19	27
Zkoumání fotografií a fotografické techniky	0	3	0	6	9
Analýza dat a zkoumání nosičů dat	74	52	18	11	155
Fyziodetekční vyšetření	0	0	77	0	77
Celkem	632	4 276	3 451	1 436	9 795

Vysvětlivky:

- ZP znalecké posudky
 OV odborná vyjádření
 P požadavky, kdy byla provedena znalecká činnost bez výstupu v podobě ZP nebo OV
 KTČ kriminalistickotechnická činnost (zde je započítána i ostatní administrativa související s výkonem znalecké nebo kriminalistickotechnické činnosti)

V předchozích letech statistická hodnocení Policie ČR vykazovala klesající trend nárůstu trestné činnosti. A ani rok 2017 nebyl výjimkou a **pokles počtu došlých zakázek o 1 432** byl ještě výraznější než v roce 2016, kdy počet došlých zakázek byl nižší oproti roku 2015 o 967. Tento trend koresponduje jednak s pokračujícím poklesem kriminality na území ČR (o 16 129 skutků) a dále se skutečností, která rovněž významně ovlivňuje počet došlých zakázek, a to dodržováním dohody z roku 2014 mezi KÚP a KŘP hl. m. Prahy o omezení

počtu dožádání v odvětví genetika. Z hlediska „kvality“ zakázek, tzn. poměru dožádání o ZP a OV, zůstal rok 2017 stejný jako rok 2016.

Pokles počtu došlých dožádání byl zaznamenán zejména v odvětvích daktyloskopie, balistika, genetika, ale i v odvětvích spadajících do grafických analýz. Meziroční nárůst počtu zakázek byl v roce 2017 zaznamenán pouze v odvětvích fonoskopie a elektrotechnika.

Vyřízené zakázky

Odvětví znaleckého zkoumání	Vyřízené zakázky				
	ZP	OV	P	KTČ	Celkem
Mechanoskopie	11	149	8	6	174
Trasologie	3	29	3	1	36
Elektrotechnika	17	33	2	4	56
Defektoskopie, metalogr., tech.diagnostika	2	9	0	0	11
Balistika	11	118	18	690	837
Zkoumání ručního písma	46	5	40	5	96
Zkoumání písma psacích strojů	3	4	0	0	7
Technické zkoumání dokladů a písemností	33	26	9	3	71
Zkoumání pravosti platidel a cenin	4	6	1	1	12
Daktyloskopie	49	376	854	2 695	3 974
Chemie a fyzikální chemie	93	694	74	30	891
Biologie	31	179	23	7	170
Genetika	150	1 121	2 015	46	3 332
Antropologie	23	103	37	7	170
Fonoskopie	38	39	1	47	125
Zkoumání videozáznamů	0	9	0	53	62
Zkoumání fotografií a fotografické techniky	0	3	1	203	207
Analýza dat a zkoumání nosičů dat	84	67	9	20	180
Fyziodetekční vyšetření	0	0	81	0	81
Celkem	598	2 970	3 176	3 818	10 562

Vysvětlivky:

- ZP znalecké posudky
- OV odborná vyjádření
- P požadavky, kdy byla provedena znalecká činnost bez výstupu v podobě ZP nebo OV
- KTČ kriminalistickotechnická činnost (zde je započítána i ostatní administrativa související s výkonem znalecké nebo kriminalistickotechnické činnosti)

Jedním z kritérií hodnocení úrovně znaleckého pracoviště jsou přiměřené lhůty zpracování došlých požadavků. Realizací změn v systemizaci KÚP, důsledným prosazováním požadavků v personální oblasti, nákupem nových technologií a zaváděním nových metod a postupů do výkonu znalecké a kriminalistickotechnické činnosti se postupně lhůty zpracování daří zkracovat. Svědčí o tom i mírný „převis“ vyřízených (10 562) zakázek nad došlými (9 795) v uplynulém roce. I přes tuto skutečnost, je ale nutné dodat, že v roce 2017

se nepodařilo pokračovat v trendu snižování počtu nevyřízených zakázek. Důvodem je vysoký počet zkoumaných vzorků zajištěných z předložených kriminalistických stop.

Individuální identifikace a určení skupinové příslušnosti

Odvětví znaleckého zkoumání	Individuální identifikace	určení skupinové příslušnosti
Mechanoskopie	36	270
Trasologie	49	364
Elektrotechnika	0	705
Defektoskopie, metalogr., tech.diagnostika	0	0
Balistika	18	0
Zkoumání ručního písma	55	0
Zkoumání písma psacích strojů	2	0
Technické zkoumání dokladů a písemností	5	475
Zkoumání pravosti platidel a cenin	144	1
Daktyloskopie	5 823	0
Chemie	0	0
Fyzikální chemie	0	0
Biologie	0	20 332
Genetika	33 588	4 414
Antropologie	93	383
Fonoskopie	141	25
Zkoumání videozáznamů	0	0
Zkoumání fotografií a fotografické techniky	0	0
Analýza dat a zkoumání nosičů dat	0	0
Fyziodetekční vyšetření	0	0
Celkem	39 956	26 969

V roce 2017 byla u celkem **66 925** kriminalistických stop a vzorků, zjištěna a konstatována individuální identifikace (39 956), případně skupinová (druhá shoda) příslušnost (26 969). Nejvíce individuálních shod bylo v odvětvích genetika, daktyloskopie a druhových shod v odvětvích, biologie, elektrotechnika, antropologie a trasologie.

Z hlediska důkazní hodnoty kriminalistické stopy byly v roce 2017 zjištěny v odvětví genetika následující individuální shody: osoba x osoba – **1 588** ; osoba x stopa – **693** a stopa x stopa – **51** a v odvětví daktyloskopie bylo **104** kriminalistických stop ztotožněno s osobou podezřelou.

Nevyřízené zakázky k 31. 12. 2017

Odvětví znaleckého zkoumání	Nevyřízené zakázky				
	ZP	OV	P	KTČ	Celkem
Mechanoskopie	3	31	0	0	34
Trasologie	0	1	0	0	1
Elektrotechnika	6	14	0	0	20
Defektoskopie, metalogr., tech.diagnostika	0	0	0	0	0
Balistika	3	22	72	0	97
Zkoumání ručního písma	26	2	1	0	31
Zkoumání písma psacích strojů	1	0	0	0	1
Technické zkoumání dokladů a písemností	12	4	1	0	17
Zkoumání pravosti platidel a cenin	0	0	0	0	0
Daktyloskopie	17	91	45	1	154
Chemie	19	85	5	0	109
Fyzikální chemie	5	25	0	0	30
Biologie	7	49	3	0	59
Genetika	60	742	35	1	838
Antropologie	4	10	0	1	15
Fonoskopie	3	11	0	5	19
Zkoumání videozáznamů	0	0	0	1	1
Zkoumání fotografií a fotografické techniky	0	0	0	2	2
Analýza dat a zkoumání nosičů dat	24	10	4	4	42
Fyziodetekční vyšetření	0	0	4	0	4
Celkem	192	1 097	170	15	1 474

V roce 2017 se nepodařilo navázat na trend z předchozích let snižovat počet nevyřízených zakázek a jejich počet byl ke dni 31. 12. 2017 o **225 vyšší** než v roce 2016.

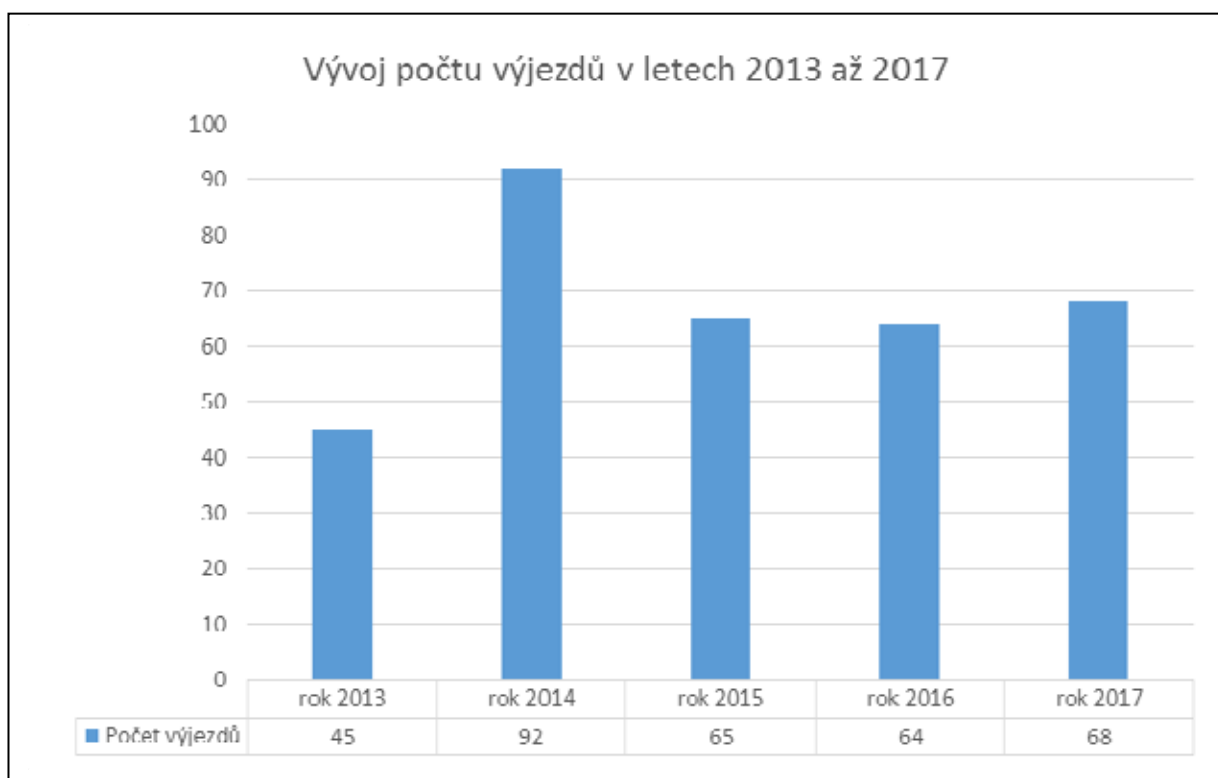
Nejvíce nevyřízených zakázek vykazuje odvětví genetika, daktyloskopie a chemie.

Výjezdy na místo události v roce 2017

Počet výjezdů kriminalistických znalců byl v roce 2017 v porovnání s rokem 2016 o **4 vyšší**. Celkem kriminalističtí znalci KÚP uskutečnili **68** výjezdů k ohledání místa činu (události), případně konzultacím.

Nejvíce byla vyžadována účast kriminalistických znalců z odvětví analýza dat a zkoumání nosičů dat, elektrotechnika, chemie a fyzikální chemie, zkoumání fotografií a fotografické techniky a mechanoskopie.

INFORMAČNÍ SYSTÉMY, DATABÁZE A SBÍRKY

Realizace znalecké činnosti je v současné době téměř ve všech odvětvích znaleckého zkoumání spojená s využíváním informačních systémů, databází a sbírek. Zde jsou uvedeny ty nejvýznamnější, s nimiž je v KÚP pravidelně pracováno:

IS FODAGEN

IS FODAGEN zaznamenává provádění identifikačních úkonů a následné zpracování takto získaných údajů ve znaleckých sbírkách. Vede údaje o osobách, kterým byly provedeny identifikační úkony, včetně informací o správných, zneužitých a falešných identitách. Součástí IS FODAGEN jsou i údaje umožňující budoucí automatické prověřování či likvidaci osobních údajů.

V roce 2017 bylo do IS FODAGEN vloženo 24 475 nových záznamů o provedení identifikačních úkonů. Celkový počet záznamů o provedení identifikačních úkonů vedených v tomto systému ke dni 31. 12. 2017 dosáhl 748 643, zapsaných jmen je 646 705, zapsaných fyzických osob je 631 998.

IS FODAGEN je průběžně inovován tak, aby představoval základní nástroj pro evidenci identifikačních úkonů. Je zdrojem dat pro další informační systémy (zejména systémy databáze DNA, IS AFIS, IS SIS). V roce 2017 byly nasazovány nové verze, které umožňují nahradit manuální likvidaci osobních údajů likvidací elektronickou.

Od 17. 7. 2017 byla zavedena do celé republiky elektronická likvidace osobních údajů vztahujících se k identifikačním úkonům. Průběžně je kontrolováno plnění jednotlivých likvidací, provádí se vyřizování fyzických osob. Proběhla školení k identifikačním úkonům s ohledem

na nové verze IS FODAGEN a provádění likvidací.

V ÚSKPV došlo k obměně osob, které vykonávají funkci správce osobních údajů pocházejících z identifikačních úkonů. Proto byli noví pracovníci průběžně seznamováni s problematikou identifikačních úkonů. Je kladen důraz na to, aby ÚSKPV jako správce osob především vyřizovalo zapsané shody a neshody.

Do IS FODAGEN byla průběžně importována data z databáze DNA tak, aby IS FODAGEN obsahoval informace o výsledku zpracování. Byly porovnány stavy zpracování daktyloskopických karet se stavem evidovaným v IS AFIS. Také byly průběžně importovány údaje o likvidacích. Další rozvoj v roce 2018 spočívá především v dokončení propojení se systémem databáze DNA pro získávání informace o zpracování, tisku údajů na standardní odběrové soupravy biologického materiálu pro stanovení profilu DNA a propojení s agendovým informačním systémem, které přinese ověřování správnosti osobních údajů při jejich vkládání. Bude dokončeno zavedení elektronické likvidace, které spočívá v dokončení likvidací z minulosti, dohledání identifikačních úkonů z minulosti a dokončení metodik s uvedením povinností jednotlivým pracovníkům.

Systémy databáze DNA

Systémy databáze DNA (IS CODIS, IS INFO DNA a IS SHODA) představují jeden z nejúčinnějších nástrojů kriminalistických znalců napomáhajících při objasňování zejména závažné trestné činnosti. A to je také hlavním důvodem neklesajícího množství žádostí o prověření či vymazání z databází DNA.

V průběhu uplynulého roku bylo do IS CODIS vloženo celkem **25 185 profilů DNA**, což je o **738 méně**, než v roce 2016. Výsledky porovnávání vložených profilů DNA uvádí následující tabulka (počet zjištěných shod byl v roce 2017 o **123 nižší** než v roce 2016):

druh shody	počet
osoba x osoba	1 588
osoba x stopa	693
stopa x stopa	51
CELKEM	2 332

Celkový počet uložených profilů DNA v IS CODIS ke dni 31. 12. 2017 byl **237 258**. Trend vývoje počtu profilů DNA za posledních 5 let obsahuje následující tabulka:

rok	počet
2013	148 571
2014	172 009
2015	199 466
2016	214 463
2017	237 258

Následující tabulka popisuje strukturu uložených profilů DNA ke dni 31. 12. 2017:

druh uloženého profilu DNA	počet
profily DNA osob	212 107
stopy	20 266
eliminační vzorky	1 696
ostatní profily*	3 189

* např. neznámé mrtvoly, příbuzní pohřešovaných osob apod.

Ústřední daktyloskopická sbírka a IS AFIS BIS

V roce 2017 bylo do KÚP ke zpracování doručeno celkem **30 547** daktyloskopických karet - o 411 více než v roce 2016. Zpracováno bylo celkem **30 667** daktyloskopických karet, což je o 706 více než v roce 2016.

druh daktyloskopické karty	došlé	zpracované
trestní řízení	19 905	14 431
Interpol	1 403	9 485
LSS (cizinci*)	8 731	6 480
in natura	508	271
CELKEM	30 547	30 667

* jedná se o daktyloskopické karty vyhotovené v souladu s předpisy vztahujícími se k pobytu cizinců na území České republiky a žádostem o azyl.

Porovnáním zpracovaných daktyloskopických karet s obsahem IS AFIS BIS bylo za rok 2017 zjištěno celkem **215** shod z čehož bylo **104** shod s podezřelou osobou - viz tabulka:

druh shody	počet
stopa x pachatel	104
stopa x KODO	29
stopa x stopa	6
stopa x karta	76
CELKEM	215

EURODAC a IS AFIS BIS

Systém EURODAC představuje databázi, která slouží zejména pro evidenci žadatelů o azyl v členských zemích EU a následně zamezení zneužívání sociálních systémů. S ohledem na stále stoupající mezinárodní přesahy páchané trestné činnosti, je od roku 2015 možné využití systému EURODAC orgány činných v trestním řízení pro účely prevence, odhalování nebo vyšetřování teroristických či jiných závažných trestných činů.

Prohledání centrální databáze systému Eurodac se neprovádí systematicky, ale pouze ad hoc a velkým důrazem na kontrolu a schválení požadavku po věcné a formální stránce určeným orgánem ÚSKPV. Musí být zachována posloupnost předchozího prohledání ve stanovených systémech (národní databázi AFIS, Prům, VIS)

IS TRASIS

Účelem IS TRASIS je shromažďovat, zpracovávat a poskytovat údaje o objektech trasologického zkoumání pro účely znalecké a kriminalistickotechnické činnosti. Skládá se ze **sbírky stop zajištěných na místě činu**, která k 31. 12. 2017 obsahovala celkem **29 473 záznamů** což je o 3 381 více než v roce 2016 a **katalogu vzorů podešví obuvi**, ve kterém bylo k 31. 12. 2017 vloženo celkem **7 466 záznamů**, což je o 270 více než v roce 2016. A právě v tomto katalogu bylo v roce 2017 zjištěno celkem **401 shod** trasologických stop se vzorem podešví vedených v katalogu.

Především údaj o nárůstu více jak 3 000 záznamů ve sbírce stop svědčí o využívání systému. O využívání systému svědčí i to, že uživatelé založili ve sbírce stop 36 sérií, které spojují 168 záznamů zajištěných stop z různých míst spáchané trestné činnosti v rámci celé republiky.

V rámci zkušebního provozu ve 3. čtvrtletí roku 2017 bylo v systému TRASIS 5.1 zřízeno cca 30 uživatelských účtů pro analytické účely. V závěru roku byl ukončen výzkumný úkol T-UP, kterým byl upgradován systém TRASIS. Ten byl do jisté míry koncipován jako interakční aplikace, která se rozvíjí pomocí aktivního přístupu všech oprávněných uživatelů.

IS MECHOS

IS MECHOS je databáze určená k vedení celostátní sbírky mechanoskopických stop. V roce 2017 bylo vloženo celkem **80** mechanoskopických stop a k 31. 12. 2017 systém obsahoval celkem **2 887 záznamů**.

Ústřední sbírka balistických stop (ÚSBS)

Je sbírkou stop z neobjasněných závažných trestných činů. Obsahuje zkušebně vystřelené nábojnice a střely k prověření, zda nebyl se zbraní spáchán dosud neobjasněný trestný čin. V roce 2017 byly do sbírky vloženy celkem 2 nové vzorky (stopy) a zároveň se podařilo objasnit 1 dosud nevyřešený trestný čin. K 31. 12. 2017 databáze obsahovala celkem **1 079 vzorků**.

Systém wPORIDOS

Program wPORIDOS, který je určen k sestavování portrétů hledaných osob, byl na počátku roku 2017 doplněn o možnost uložit portrét včetně jednotlivých vrstev. To umožňuje uložit rozpracovaný portrét a dle potřeby jej později znovu otevřít a pokračovat v práci, aniž by bylo třeba cokoli retušovat. Takto upravený program wPORIDOS byl distribuován prostřednictvím KŘP příslušným útvarům PČR.

V průběhu roku 2017 byl systém wPORIDOS rozšířen o samostatnou funkcionalitu, program "Popis Osoby", který bude sloužit k upřesnění charakteristik portrétu hledané osoby a specifikaci charakteristických prvků hledané osoby, které v sestaveném portrétu nelze zachytit. Výstupem z programu je vytištěný list „Popis portrétu hledané osoby“. Program je doplňkem k programu wPORIDOS.

V uplynulém roce byly nově poskytnuty 3 podlicence programu wPORIDOS Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV Holešov a 1 podlicence programu wPORIDOS Muzeu PČR v Praze.

Na základě žádostí podaných útvaru PČR bylo proškoleny a oprávněny obdrželo celkem 19 policistů z Jihomoravského, Karlovarského, Olomouckého a Ústeckého kraje a 3 učitelé ze školy MV v Holešově.

MEZINÁRODNÍ VÝMĚNA REFERENČNÍCH ÚDAJŮ

Základem pro mezinárodní výměnu referenčních údajů se v roce 2005 stala **Prümská úmluva** o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v rámci boje proti terorismu, přeshraniční trestné činnosti a nedovolenému přistěhovalectví. Posléze byly v dané problematice přijaty následující akty na základě hlavy VI smlouvy o EU:

- **Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV** o posílení příhraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a příhraniční trestné činnosti a
- **Rozhodnutí Rady 2008/616/SVV** o provádění rozhodnutí 2008/615/SVV o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a příhraniční trestné činnosti.

V rámci Policie ČR je pak mezinárodní výměna referenčních údajů upravena pokynem policejního prezidenta č. 275/2016, o identifikačních úkonech.

Národní kontaktní centrum

Jedním z požadavků na systém mezinárodní výměny referenčních údajů, bylo též vytvoření **Národního kontaktního centra pro výměnu daktyloskopických a genetických referenčních údajů** – mezinárodního pracoviště. A tímto se stal právě KÚP.

Daktyloskopie

V průběhu roku 2017 probíhala mezinárodní výměna referenčních údajů v odvětví daktyloskopie s

- Belgií
- Bulharskem,
- Estonskem,
- Francií,
- Holandskem,
- Kyprem,
- Litvou,
- Lucemburskem,
- Maďarskem,
- Německem,
- Polskem,
- Rakouskem,
- Rumunskem,

- Slovenskem,
- Slovinskem,
- Španělskem,
- Finskem a
- Portugalskem.

Následující tabulka obsahuje počet uskutečněných transakcí:

Příchozí transakce		Odchozí transakce	
celkem	z toho HIT*	celkem	z toho HIT*
22 525	11 942	843	587

Genetika

V odvětví genetika probíhala v roce 2017 výměna s

- Estonskem,
- Francií,
- Holandskem,
- Kyprem,
- Litvou,
- Maďarskem,
- Německem,
- Polskem,
- Rakouskem,
- Rumunskem,
- Slovenskem,
- Slovinskem,
- Švédskem,
- Španělskem,
- Maltou,
- Portugalskem.
- Finskem a
- Belgií.

Následující tabulka obsahuje počet uskutečněných transakcí:

Příchozí transakce		Odchozí transakce	
celkem	z toho HIT*	celkem	z toho HIT*
nelze evidovat	1 956	64 096	1 904

* HIT = shoda

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

KÚP se jako vrcholné znalecké a vědeckovýzkumné pracoviště Policie ČR pravidelně zapojuje do celé řady mezinárodních aktivit, které výraznou měrou přispívají především k dalšímu rozvoji kriminalistickotechnické a znalecké činnosti v České republice a účinnějšímu potírání trestné činnosti.

ENFSI

Členem **ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes)**, která vznikla v roce 1995 jako klub ředitelů státních kriminalistických (forenzních) institucí, se ředitel KÚP stal dne 30. března 1998.

Ve dnech 17. – 19. 5. 2017 se v Berlíně konalo **29. výroční zasedání představitelů ENFSI**, kterého se za KÚP zúčastnili ředitel společně s náměstkem ředitele pro podporu výkonu. Jednání mělo dvě části. V první části se účastníci zabývali problematikou biomechaniky a v druhé, pracovní části byl projednáván akční plán ENFSI na další období, projekty Monopol a aktuální situace myšlenky Evropský forenzní prostor 2020.

V průběhu roku 2017 se pracovníci KÚP kromě výše uvedeného výročního zasedání aktivně zúčastnili dalších celkem 15 jednání pracovních skupin ENFSI, konkrétně v pracovních skupinách Vlákna a trichologický materiál, Digital Imaging, skupina pro kvalitu a kompetence ENFSI, FIT WG, skupina Stopy, ENFHEX, EDEWG, Drogy, Místo činu, DNA, Daktyloskopie, Trasologie a mechanoskopie, Palné zbraně, Drogy, Laky a skla a Požáry a výbuchy. Jednalo se zejména o zasedání pracovních skupin a řídicích výborů ENFSI.

TRIÁDA

Projekt TRIÁDA zahrnuje pravidelná každoroční pracovní setkávání kriminalistických znalců z České republiky (KÚP), Slovenska (Kriminalistický a expertizní ústav Policajného zboru – KEU PZ) a Polska (Centrální kriminalistická laboratoř – CLK), kdy se hostitelské země pravidelně střída-

jí. Význam těchto pracovních setkávání spočívá jednak ve spolupráci při hledání řešení problémů z oblasti znalecké činnosti vyplývajících z výkonu znalecké praxe a dále pak ve vzájemné informovanosti při řešení znalecky zajímavých nebo náročných kauz.

V roce 2017 organizoval KÚP pracovní setkání kriminalistických znalců v odvětví trasologie a chemie se zaměřením do problematiky drog. Pracovní setkání kriminalistických znalců v odvětví trasologie bylo organizátory připravováno na úrovni mezinárodní konference za předpokládané účasti cca 30 kriminalistických znalců včetně znalců z OKTE KŘP. KEU PZ pořádal setkání kriminalistických znalců v odvětví fonoskopie a analýzy dat a zkoumání nosičů dat a CLK v odvětví grafických analýz a foto-video a dále pak ještě setkání pracovníků zabývajících se publikační činností (pokračování projektu EXPERT). Prostřednictvím uskutečněných setkání kriminalistických znalců v daných odvětvích došlo ke vzájemné výměně zkušeností, aktuálních informací a poznatků mezi zástupci jednotlivých znaleckých institucí z oblastí vývoje a ověřování nových metod, užívaných technologií a rovněž přístrojového vybavení jednotlivých laboratoří. Získané informace byly dále prezentovány v rámci celostátních odborných setkání pracovníků daných odvětví znaleckého zkoumání.

Spolupráce na této úrovni byla účastníky hodnocena. Proto bylo rozhodnuto, ve shodě všech ředitelů forenzních laboratoří TRIÁDY o dalším prohlubování této formy spolupráce.

Mezinárodní konference

KÚP pořádal ve dnech 13. - 14. 11. 2017 již 14. ročník mezinárodní konference **New methods, instrumentation and ideas for analysis and microscopy in forensic science (Nové metody 2017)**. Konferen- ce se zúčastnilo 71 osob, přičemž 38 účastníků bylo ze zahraničí (Belgie, Francie, Gruzie, Německo, Maďarsko, Lotyšsko, Litvy, Polsko, Rumunsko, Rusko, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko a Ukrajina). Za českou stranu se konference účastnili především pracovníci znaleckých pracovišť Policie ČR. Tra-

dice konference započala před čtrnácti lety a její zaměření není fokusováno na jediný předmět zkoumání, ale na spektrum nových metod, idejí, postupů a technik, které jsou pro forenzní komunitu zajímavé začínají se v praxi využívat, či se o nich lze domnívat, že využití mohou v blízké budoucnosti najít. O kvalitě a úrovni konference svědčí rostoucí zájem především ze strany zahraničních forenzních pracovníků. Ze zajímavých přednášek lze např. uvést: 3D Documentation of Swedish Crime Scenes, Untypical analysis of forensic traces in CFLP based on casework practice, News in Footwear examination, Art works pigments in forensic practise, Prediction of the Externally Visible Characteristics, Facial aesthetic surgery in the context of portrait identification, Analyses of forgeries in forensic science, Traits of Simulation in Digitally Captured Signatures.

V roce 2017 se 62 pracovníků KÚP zúčastnilo dalších 27 mezinárodních konferencí a seminářů. Mezi aktivní příspěvky pracovníků KÚP patřila např. praktická ukázka činnosti DVI týmu v rámci mezinárodní konference „Místo činu“ konané v polském Gdaňsku ve dnech 26. - 27. 4. 2017. Dalšími příspěvky, které umožnily posluchačům setkání se seznámit s výsledky vědeckovýzkumné činnosti KÚP byla přednáška „Možnosti analýzy multikomponentních vzorků ve forenzní oblasti“ na 24. kongresu Mezinárodní krystalografické unie v Indii. Na setkání pracovní skupiny APST ENFSI v dubnu 2017 byla prezentována webová aplikace forenzní databáze minerálních fází zemin, která byla vytvořena s cílem spojit údaje

shromážděné v terénu, instrumentální data měření v laboratoři, minerální fáze a detaily z analýz, a umožnit sdílení databáze s více subjekty. Rozsáhlá práce v oblasti individuální identifikace a využití výsledků práce při organizaci a praxi sdílení digitalizovaných dat „balistických“ sbírek a databází byla představena na jednání pracovní skupiny ENFSI Palné zbraně ve Finsku v prezentaci na téma „Možnosti mezinárodní výměny balistických digitálních dat - vybrané technické aspekty“. V rámci konference IAFS (Mezinárodní asociace forenzních věd) v Torontu konané v srpnu 2017 byl představen jeden z výsledků programu Bezpečnostního výzkumu MV ČR – produkt *AgeDent*, zaměřený na stanovování věku jedinice (mrtvol) ze zubů.

VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE

KÚP je nejen znaleckým, ale též vědeckovýzkumným pracovištěm. Předmětem vědeckovýzkumné činnosti kriminalistických znalců KÚP jsou především metody a prostředky pro kriminalistickotechnickou a znaleckou činnost Policie ČR.

Výzkumné úkoly

Výzkumné úkoly jsou reprezentovány tvůrčí činností směřující k produkci nových nebo zlepšených výrobků a zařízení, nebo k zavedení nových nebo zlepšených technologií, metod, postupů, systémů a služeb a jsou financovány z přidělené institucionální podpory. V roce 2017 byly plněny úkoly na následujících výzkumných úkolech:

- **MORFO** - 3D morfologická analýza v portrétní identifikaci. Stanovené cíle byly splněny v celém rozsahu. Byly ověřeny možnosti a limity aplikace morfometrické analýzy v antropologické portrétní identifikaci, rozšířeny informace o longitudinálních (věkových) změnách obličeje nedospělých jedinců, podchyceny deformační změny obličeje při fotografování, testovány

3D virtuální modely obličeje z hlediska jejich využití v rámci portrétní identifikace osob.

- **DIGISVĚT** - optimalizace některých analytických technologií,
- **PAD** – zjišťování náchylnosti zbraně k nežádoucímu výstřelu,
- **ENTO II** – kolonizace těla hmyzem při pohřbení v mělkém hrobě,

- **SKIMMER** – vyčítání dat ze čteček platebních karet. Úkol byl v lednu 2017 ukončen. Cíle projektu byli splněny s tím, že výsledky výzkumného úkolu budou využity pro zařízení s pamětí kódovanou jednoduchými algoritmy a na získané poznatky následně obsahově naváže výzkumný úkol SKIMMER 2, zaměřený na komplexnější využití informací v pamětech (např. časové značky vzniku záznamů).
- **SUPERPROJEKCE** – vytvoření nového zařízení pro superprojekci lebky ovládaného pomocí PC. Úkol byl v rovněž roce 2017, v měsíci lednu ukončen.

V závěrech bylo konstatováno, že stanovené cíle byly splněny v celém rozsahu a bylo doporučeno rozšířit databázi digitalizovaných lebek pro využití SW

ForSkull.

- **TYPOS** – vytvoření nástroje pro typování pachatelů podle popisu a fotografií za využití IS,
- **TRASIS** – inovace trasologického identifikačního systému TRASIS,
- **LUMIR** – zviditelňování rozptylových obrazců zplodin výstřelu pomocí infračervené luminiscence. Úkol byl v lednu 2017 ukončen. V závěrečném hodnocení splnění stanovených cílů bylo konstatováno, že testovaná sestava upraveného digi fotoaparátu má potenciál stát se užitečným prostředkem pro vizualizaci a dokumentaci rozptylových obrazců zplodin výstřelu, respektive reziduí střelného prachu, na oděvních součástech i na jiných materiálech zasažených střelbou. Zároveň bylo uvedeno, že ověřování bylo provedeno pouze v laboratorních podmínkách. Zbývá prověřit tuto metodu v reálné expertizní praxi.
- **GEPA** – porovnání citlivosti genetické (pachové) komparace původce biologické (pachové) stopy a referenčního materiálu,
- **FENIX** - který je zaměřený do oblasti kriminalistické dokumentace místa činu,
- **PREZENTACE** – projekt zaměřen na modernizaci prezentačních a publikačních technologií,
- **ML BLANKA** – projekt navazuje na výsledky projektu ZANOME a je zaměřen na vytvoření softwarové aplikace k umožnění automatického vyhodnocování psacího tahu,
- **RAPID** – projekt navazuje na výsledky projektu RELIEF a jeho cílem je využít možností, které nabízí „prototyping“ (RP), neboli rychlé prototypování. Smyslem úkolu tedy je využít možností, které nabízí RP a implementovat je v rámci technického zkoumání v kriminalistice.
- **ROZBORKA** – projekt navazuje na předchozí projekt BALAP a jeho cílem je výzkumná studie a manuál

s obrazovou přílohou rozebírání pistolí typu Browning,

- **FLASH** – nalezení postupů a prostředků pro obnovu a zálohu paměťových médií a zjištění jejich obsahu.

Bezpečnostní výzkum

V rámci programu **Bezpečnostního výzkumu 2015 – 2020** řešitelé plnili úkoly v rámci následujících účelových projektů:

- **VÝBUCH** - identifikace reziduí improvizovaných výbušnin fyzikálněchemickými analytickými metodami za reálných podmínek po výbuchu,
 - **PORÉZ** – nedestruktivní zkoumání porézních materiálů,
 - **ODRAZ** – odraz střel a varovný výstřel,
 - **PLASTIKA** – plastická a maxilofaciální chirurgie v kontextu forenzní portrétní identifikace osob,
 - **LÉČIVA** – vývoj nových metod a nástrojů pro odhalování a vyšetřování případů padělání léčiv pro zvýšení ochrany společnosti,
 - **ZANOME 2** – zavedení nových metod a postupů v oblasti grafických analýz,
 - **GENETIKA 4** – zavedení nových metod identifikace lidského, zvířecího a rostlinného materiálu do forenzní praxe při dokazování trestných činů,
 - **SEM** – zavedení systému komplexních analýz SEM – automatické analýzy půdních fází a Ramanovy spektroskopie do praxe znalecké služby Policie ČR.
 - **Family DNA** – využití DNA polymorfismů typu CNV pro určení stupně příbuznosti,
- **VYZADAK** – výzkum a vývoj zařízení pro účinné vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop,
 - **HOLOGRAM** – projekt je zaměřen na malosériovou výrobu nepaditelných bezpečnostních prvků pro ochranu dokumentů, kontrolu jejich kvality a upotřebení realizačních výstupů,
 - **BADROP** – cílem projektu je vytvořit databázi látek obsažených v benzínech s možností jednoznačně identifikovat akcelerant (benzín) zajištěný na požářišti s akcelerantem zajištěným při domovní prohlídce. Vytvořit databázi a nalézt takové látky, které by umožnily vzájemné přiřazení. Druhou oblastí je profilování organických rozpouštědel, používaných pro přípravu drog. Profil použitých rozpouštědel lze použít jako další důkaz souvztažnosti mezi vzorky.
 - **PIGMENT** – komplexní instrumentální metodika pro posuzování pravosti výtvarných děl, databáze materiálů barevných vrstev 20. století.

Evropský program MONOPOLY

ENFSI je příjemcem evropských financí určených na podporu a rozvoj evropské kriminalistické znalecké činnosti na program MONOPOLY. Pracovníci KÚP se v roce 2017 zapojili do celkem 3 projektových aktivit, které jsou součástí tohoto programu:

- Kvalitativní sledování částic povýstřelových zplodin v zemích EU, jejich chemické složení a podíl použití bezolovnaté a netoxické munice v celkovém množství částic. V rámci plnění úkolu se v Helsinkách v únoru uskutečnilo jednání řídicího výboru projektu, kde byly projednány a schváleny body projektu (profesní a zájmové skupiny obyvatel, počty a způsob odběru vzorků, způsob analýzy a vyhodnocování). Zasláné výsledky cca 23 laboratoří byly projednány na říjnovém výročním zasedání ENFSI Firearms/GSR. Následovat bude statistické vyhodnocení výsledků a ukončení projektu se předpokládá v dubnu 2018.

- Vytvoření evropské databáze vláken
Tato část projektu zabývající se vytvořením databáze vláken byla v průběhu dokončena v roce 2016.
- Datová platforma pro kombinaci databází a výzkumných projektů v oblasti zkoumání dokumentů. V červnu 2017 se v Lotyšsku uskutečnila pracovní schůzka řešitelů projektu Monopoly 2014 části projektu N5, která se zabývá vytvořením evropské databázové platformy pro kombinaci různých databází a projektů v oblasti zkoumání dokumentů. V září 2017 se uskutečnil workshop s cílem seznámit řešitele s výslednou databázovou platformou. Proběhla ukázka jednotlivých databází (celkem 7) s možností praktického ověření si vyhledávání v jednotlivých databázích.

Prezentace výsledků výzkumu, vývoje a inovací

KÚP tradičně pořádá seminář "Věda a výzkum v Kriminologickém ústavu Praha", zvaný též "Den vědy v KÚP". Z kapacitních důvodů a především z důvodů větší popularizace výsledků dosažených pracovníky ústavu při řešení projektů z oblasti vědy a výzkumu vyplývající z působnosti KÚP bylo v pořádání této akce přesunuto z KÚP do větších prostor v objektu Ministerstva vnitra vybavených odpovídající audiovizuální technikou.

Seminář je určen pro širší odbornou veřejnost a jeho účelem je představit dosažené výsledky vybraných úkolů a projektů aplikovaného výzkumu a vývoje řešených naší institucí v průběhu předešlých let a rovněž informovat o nových poznatcích z oblasti znalecké a kriminalistickotechnické činnosti.

V rámci 16. ročníku „Dne vědy KÚP“, který se konal dne 21. 3. 2017, pracovníci ústavu prezentovali následující problematiky:

- 1/ „Nález dětských pozůstatků – odhad věku podle chrupu“,

- 2/ „Prediktivní možnosti určení biogeografického původu zůstavitele biologických stop“,
- 3/ „Novinky ve forenzní analýze pedologických stop“,
- 4/ „Digitální svět“,
- 5/ „Aktuální trendy komparací barevnosti stop ve forenzní praxi“,
- 6/ „Třetí průmyslová revoluce v laboratoři“,
- 7/ „FLASH - postupy a prostředky pro obnovu a zálohu paměťových médií a zjištění jejich obsahu“,
- 8/ „LUMIR -zviditelňování rozptylových obrazců zplodin výstřelu pomocí infračervené luminiscence“.

Ve dnech 6. – 12. 11. 2017 proběhl 17. ročník vědeckého festivalu **Týden vědy a techniky**, který pořádá AV ČR ve spolupráci s dalšími subjekty, mezi něž patří také KÚP, a který je největším vědeckým festivalem v České republice nabízí zajímavé akce (přednášky, workshopy, výstavy, filmy aj.) určené nejen pro studenty středních a vysokých škol, ale i pro veřejnost. Do programu festivalu se pracovníci KUP zapojili celkem čtyřmi přednáškami. Přednáškou nazvanou „**Forenzní antropologie není (jen) mrtvá**“ byla prezentována souhrnná činnost kriminalistických znalců v odvětví antropologie s důrazem na portrétní identifikaci. Přednáškou nazvanou „**Forenzní genetik jako mocný nástroj biologických stop**“ byla představeny základní principy genetické analýzy s využitím v kriminalistice. Další přednáškou nazvanou „**Neviditelné zviditelnit aneb Nové možnosti elektronové mikroskopie**“ byly představeny nové moderní technologie a metody umožňující zpracovávat i dříve neupotřebitelné stopy. Stejně tak byly přednáškou nazvanou „**Odras střely**“

z forenzního úhlu pohledu“, představeny nové možnosti i v oblasti balistiky, která využívá tzv. Dopplerovské radiolokátory při měření rychlosti odražené střely.

Další aktivní formou účasti pracovníků KÚP na programu Týdne vědy a techniky byly akce typu „**Vědecká kavárna**“ – **diskuse s odborníkem** a dále „**Výstava Praha – Po stopách padělatelů**“.

VZDĚLÁVÁNÍ KRIMINALISTICKÝCH ZNALCŮ A TECHNIKŮ

KÚP odborně a metodicky řídí výkon znalecké i kriminalistickotechnické činnosti v rámci Policie ČR. V oblasti vzdělávání kriminalistických techniků a kriminalistických znalců organizuje vzdělávací aktivity a spolupracuje na jejich realizaci s resortními i mimoresortními vzdělávacími institucemi.

Vzdělávání kriminalistických techniků

KÚP je věcným gestorem kurzů, které se zásadním způsobem dotýkají výuky kriminalistickotechnické činnosti. V systému vzdělávání kriminalistických techniků zaujímá důležité místo především **kvalifikační kurz kriminalistických techniků**, který je jednou ze základních podmínek pro získání oprávnění k samostatnému výkonu kriminalistickotechnické činnosti. Kurz je realizován v úzké spolupráci s Útvarem policejního vzdělávání a služební přípravy, Vzdělávací zařízení Pardubice. Vzhledem k velkému rozsahu znalostí a dovedností, které se musí účastníci naučit, patří kurz k nejdelším v rámci celého spektra vzdělávacích aktivit v rámci Policie ČR.

Spolupráce KÚP a Vzdělávacího zařízení Pardubice je uskutečňována i v oblasti dalšího profesního vzdělávání kriminalistických techniků. V průběhu roku 2017 se uskutečnily kurzy, zaměřené do vybraných problematik a kriminalistickotechnické činnosti dané policejní specializace:

- daktyloskopie,
- odorologie,
- místo výbuchu,
- nekrofágní hmyz,

- částice GSR,
- ohledání místa, kde byla použita střelná zbraň (návaznost na kurz částice GSR),
- ohledání místa události, kde byla použita střelná zbraň.

U těchto kurzů byla v průběhu roku 2017 zahájena revize vzdělávacích programů, která se bude dotýkat zejména aktuálního stanovení cílových skupin účastníků, které se budou moci vzdělávacích aktivit účastnit.

Kriminalistický ústav Praha (KÚP) v posledních dvou letech začal realizovat nový typ vzdělávací akce, který spočívá ve vzájemném předávání nejlepší praxe mezi kriminalistickými technikami. Jedná se o zaměstnání, pracovně nazvané „**Tržiště kriminalistickotechnických znalostí a dovedností**“. Jeho smyslem je výměna znalostí a zkušeností z krim. technické praxe formou praktických ukázek různých způsobů vyhledání a zajištění stop. Akce měla mezinárodní charakter, neboť byla součástí projektu „**TRIÁDA – kriminalistickotechnická činnost**“.

Další, velmi kvalitní a mezi kriminalistickými technikami oblíbenou vzdělávací aktivitou, byl jednodenní kurz, organizovaný a realizovaný oddělením balistiky KÚP „**Manipulace se zbraní nalezenou na místě činu**“. Zaměstnání se celkem účastnilo 30

kriminalistických techniků KŘP hl. m. Prahy a KŘP Středočeského kraje. Program byl sestaven ze tří teoretických přednášek „**Úvod do manipulace se zbraní**“, „**Konstrukce zbraní**“ a „**Konstrukce střeliva**“, po kterých následovala praktická ukázka manipulace se zbraněmi, které se na MČ vyskytují nejčastěji.

Druhá část zaměstnání byla věnována procvičování manipulace se zbraněmi samotnými účastníky, s důrazem na bezpečnost a správnost z hlediska úkonů při zajišťování balistických stop na MČ (ohledání zbraně jako možného nosiče dalších druhů kriminalistických stop - DKT a DNA), bezpečné zajištění zbraně pro další manipulaci, její zabalení a odeslání ke znaleckému zkoumání.

Zámyslem organizátorů IMZu je i v následujícím roce proškolit v dané problematice co největší počet kriminalistických techniků.

Na tento primární IMZ bude navazovat další, II. stupeň, který bude zaměřen na praktické cvičení kriminalistických techniků v odběru zbraně na simulovaném místě činu.

KÚP ve dnech 19. – 21. 4. 2017 zorganizoval v objektu ZSMV v Solenicích **16. instrukčně metodické zaměstnání** pro vedoucí kriminalistickotechnických pracovišť (OKT, příp. SKT) služby kriminální policie a vyšetřování, zřízených při krajských ředitelství policie (KRP) a vedoucí odboru kriminalistické techniky a expertiz (OKTE) a Vojenské policie Armády České republiky. Zaměstnání bylo zaměřeno na seznámení kriminalistických techniků s novými možnostmi 3D skenování místa činu a kriminalistických stop, na praktické zajišťování kontaminovaných daktyloskopických stop ve specifických prostředích, na zajišťování nosičů dat a informací a na představení možností využití dronů v kriminalistické dokumentaci a seznámení s činností Disaster Victim Identification - identifikace obětí hromadného neštěstí (DVI týmu).

Program pracovního setkání byl sestaven z následujících odborných prezentací:

- „Zajišťování OPS při ohledání ve světle požadavků US a nových poznatků kriminalistiky“,
- „Možnosti využití dronů v kriminalistické dokumentaci“,
- „3D skener a jeho praktické použití na místě činu“,
- „Využití 3D technologie v kriminalistice se zaměřením na trašologické stopy“,
- „Kontaminace daktyloskopických stop a jejich zajišťování“,
- „Novinky v oblasti chemie a fyziky ve vztahu ke kriminalistickotechnické činnosti“

V praktické části zaměstnání byly předvedeny možnosti 3D skeneru, digitálního komparátoru FOCOS 2, využití dronu pro dokumentační účely. Na přednášku z problematiky kontaminace daktyloskopických stop navazovala ukázka s praktickým procvičením si jejich zajišťování. Jedním z bodů programu byla i prezentace s ukázkou nazvaná „*DVI tým – specifika a rozdíly v činnosti na místě trestného činu na místě hromadného neštěstí*“.

Vzdělávání kriminalistických zalců

Základním požadavkem na odborného pracovníka, připravujícího se na samostatný výkon znalecké činnosti je absolvování **kvalifikačního kurzu kriminalistických zalců (KKKZ)** v rámci systému vzdělávání kriminalistických zalců. Kurz je organizován v úzké spolupráci KÚP a Policejní akademii České republiky v Praze. V roce 2017 se konal ve dnech 2. 1. – 24. 2. 2017. Byl to již 46. běh kurzu a absolvovalo jej 28 policistů, z toho - 6 z KÚP a 22 z OKTE KRP. Na základě informací získaných z dotazníku předloženým absolventům na závěr 46. běhu kurzu, jako jedné z forem zpětné vazby, byl přehodnocen vzdělávací program KKKZ a následně, po širší diskusi, částečně změněn rozvrh KKKZ. Změněna byla především organizace praktických zaměstnání – laboratoří, v rámci kterých budou jako lektori působit kriminalističtí znalci KÚP. Změnou je sledován především kvalitativní posun výuky s důrazem na těsnější provázání teoretických přednášek s praktickým

výkonem kriminalistickotechnické a znalecké činnosti.

Dalším odborným požadavkem v systému vzdělávání kriminalistických znalců, je vykonávat **studijní pobyt**. Studijní pobyt je charakterizován jako propojení získávání a prohlubování teoretických poznatků v příslušném odvětví znalecké činnosti s praktickým procvičováním, ale v jiném znaleckém pracovišti pod vedením zkušeného znalce. Studijní pobyt vykovává odborný pracovník, který se připravuje k samostatnému výkonu znalecké činnosti, případně kriminalistický znalec, který v souladu s příslušnou legislativou plní požadavky prolongačního řízení. V roce 2017 pracovníci KÚP zajišťovali realizaci celkem **61** studijních pobytů odborných pracovníků a kriminalistických znalců v rámci přípravy na vykonání znalecké a prolongační zkoušky. V návaznosti na studijní pobyty a splnění dalších administrativních požadavků pak **25** odborných pracovníků úspěšně vykonalo **znaleckou zkoušku** opravňující k samostatnému výkonu znalecké činnosti a celkem **31** kriminalistických znalců vykonalo **prolongační zkoušku**.

Projekt ERASMUS+

Vzděláváním společně proti zločinu
Wspólnie przeciwko przestępczości przez edukację
Vzdelávaním spoločne proti zločinu

2015-1-CZ01-KA202-013916
1. 9. 2015 - 31. 8. 2017

V roce 2015 získal KÚP finanční grant na realizaci projektu **Erasmus+ „Vzděláváním společně proti zločinu“** (číslo smlouvy: 2015-1-CZ01-KA02-013916). Projekt byl primárně určen pro kriminalistické techniky a kriminalistické znalce a byl zahájen dne 1. 9. 2015 a ukončen 31. 8. 2017.

Cílem projektu bylo vytvořit pro tyto skupiny policistů nové kurzy další odborné přípravy, které budou, v rámci totožných učebních osnov, vyučovány v policejních školách všech tří zemí zúčastněných v projektu, tedy Česka, Polska a Slovenska. Základní forma spolupráce byla nastavena na celkem 4 mezinárodních projektových setkáních, na nichž byla projednána a schválena celá projektová a učební dokumentace. Pro ověření správnosti a úplnosti obsahového zaměření kurzů a vhodných pedagogických postupů vyučujících učitelů se v rámci projektu uskutečnilo celkem 7 pětidenních pilotních kurzů. Z toho byly 4 určeny pro skupinu kriminalistických techniků a 3 pro kriminalistické znalce. Celkem se těchto pilotních kurzů účastnilo 104 kriminalistických techniků a kriminalistických znalců z policejních sborů Polska, Česka a Slovenska. Nezbytnou součástí kurzů byla jejich evaluace formou dotazníkového šetření. Každý absolvent pilotního kurzu obdržel osvědčení. Udržitelnost výsledků projektu je zajištěna implementací obsahu nově vzniklých kurzů do systému policejního vzdělávání. Diseminace projektu je zajištěna distribucí informační brožury na kriminalistickotechnická a znalecká pracoviště policie a účastí koordinátorů projektu na akcích, jejichž obsahem je kriminalistickotechnická a znalecká činnost. Dalším z výstupů projektu je informativní video, které seznamuje policisty s programem Erasmus+, aktivitami projektu a jeho výsledky. Do řízení, organizace a realizace celého projektu bylo v jeho průběhu přímo zapojeno 140 policistů a občanských zaměstnanců policie Česka, Polska a Slovenska.

METODICKÁ A ŘÍDÍCÍ ČINNOST

KÚP, který je gestorem znalecké a kriminalistickotechnické činnosti v Policii ČR a z tohoto titulu vykonává důležitou úlohu i v oblasti metodického řízení uvedené služby.

Porady vedení znaleckých pracovišť

Důležitou formou realizace metodické a řídicí úlohy KÚP ve vztahu k ostatním znaleckým pracovištím jsou pololetní porady vedení KÚP, OKTE KŘP, PS a OdKTE Vojenské policie.

Termíny konání porad jsou, z důvodu hodnocení uplynulého období a možnosti přijímat případná opatření, zpravidla řazeny na závěr pololetí a roku. Programy jednání obou porad vycházely z potřeb a požadavků jednak vedení Policie ČR, ale i KÚP a jednotlivých OKTE KŘP a zabývaly se řešením aktuálních problémů znalecké a kriminalistickotechnické služby v Policii ČR. Porada v prvním pololetí byla zaměřena především na problematiku nasazení nového informačního systému EVIDENCE, určený pro zpracovávání dat z oblasti znalecké a kriminalistickotechnické činnosti a na problematiku kyberkriminality.

Ve druhém pololetí byl program porady zaměřen především na řešení problematik kurzu ZOP SKPV, statistiky výkonů znalecké a kriminalistickotechnické činnosti, unifikace vybavení chemických laboratoří a nově, i oblasti projektů VaVal. Změnou v přístupu a především snahou vedení KÚP, zapojit do řešení vybraných projektů VaVal i pracovníky OKTE KŘP, případně PS PČR, či OdKTE VP, bylo rozhodnuto zařazovat tuto oblast pravidelně do programu jednání porad a prezentovat výsledky vybraných projektů. Na podzimní poradě byl prezentován projekt z odvětví trasologie, nazvaný TRASIS a subúkol z projektu MEKRIDOV nazvaný „Zkoumání otisků nohou v obuvi“.

Porady po odbornostech

Další formou realizace metodické a řídicí úlohy KÚP ve vztahu k ostatním znaleckým pracovištím, je organizování pracov-

ních setkání kriminalistických znalců po jednotlivých oborech a odvětvích znaleckého zkoumání. V roce 2017 se uskutečnila všechna plánovaná pracovní setkání, při kterých účastníci řešili aktuální problémy v dané oblasti znaleckého zkoumání, zprostředkování nových poznatků a zkušeností a informací o nových technologiích, zařízeních a prostředcích využívaných při znaleckém zkoumání daného odvětví či oboru.

Metodicko-odborné výjezdy

Další formou naplňování metodické a řídicí úlohy KÚP ve vztahu k ostatním znaleckým pracovištím, je organizování metodicko-odborných výjezdů, jejichž cílem je získávat základní informace o dodržování závazného pokynu policejního prezidenta č. 77/2009, kterým se upravuje věcná, funkční a místní příslušnost znaleckých pracovišť Policie České republiky a závazného pokynu policejního prezidenta č. 100/2001 ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zjistit případné nedostatky a vymezit osobní odpovědnost. V prověřované oblasti metodicky působit a případně v rámci možností a kompetencí navrhnout možné způsoby řešení problémů.

V průběhu roku 2017 byly uskutečněny celkem 4 metodicko-odborné výjezdy (MOV), a to na OKTE KŘP Ústeckého, Plzeňského, Jihočeského a Moravskoslezského kraje. Poznatky získané z těchto MOV byly vyhodnoceny, analyzovány a byly jednak zapracovány do návrhu opatření, které jsou součástí závěrečné zprávy, a jednak některé byly projednávány na poradách vedení KÚP s vedoucími pracovníky jednotlivých znaleckých pracovišť policie.

LEGISLATIVNÍ ČINNOST

V roce 2017 byla prováděna legislativní činnost převážně v oblasti připomínkování některých návrhů zákonů a interních aktů řízení. Zároveň bylo pokračováno v přípravě interních aktů řízení v gesci KÚP.

Návrh zákona o znalcích

Zákon upravující znaleckou činnost je klíčovým právním předpisem pro fungování znaleckých pracovišť Policie ČR (KÚP, OKTE KŘP a PS). Návrh zákona o znalcích byl znovu předložen vládě v návaznosti na nedokončené projednávání v Poslanecké sněmovně v předchozím volebním období. K tomuto návrhu se však již nekonalo připomínkové řízení. Doposud je v platnosti již značně zastaralý zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

Odběr DNA zúčastněným pracovníkům

V roce 2017 ustaly snahy o legislativní změny související s problematikou zúčastněných pracovníků. Jednou z příčin může být nařízení Evropské unie GDPR, které je účinné od května 2018 a jehož ustanovení bude mít na oblast zúčastněných pracovníků podstatný vliv. V této oblasti byla v roce 2017 provedena aktualizace údajů souvisejících se zpracováním zúčastněných pracovníků. Rovněž byly poskytnuty podklady k této problematice NPP SKPV za účelem metodického působení vůči služebním funkcionářům ÚCP a KŘP.

Interní akty řízení

V roce 2017 byla započata novela ZPPP č. 77/2009, kterým se upravuje věcná funkční a místní příslušnost znaleckých pracovišť. Ve spolupráci s OKTE KŘP byly navrženy změny textu pokynu a po sladění jednotlivých návrhů bude pokyn předložen ALO PPČR jako věcný návrh a následně zaslán do připomínkového řízení.

Koncem roku 2017 byla zároveň připravena, předložena a následně schválena novela ZPPP č. 77/2009, která souvisí s rozšířením příloh pokynu o nově zaváděné zkoumání jazyková expertiza psaného projevu. Následně bude pokračovat snaha KÚP rozšířit zápis v seznamu znaleckých ústavů, konkrétně o rozšíření oboru kriminalistika o další rozsah znaleckého oprávnění.

V roce 2016 byl analyticko-legislativnímu odboru PPČR předán text PPP, který má nahradit KÚP dosavadní ZP PP č. 100/2001, ke kriminalistickotechnické činnosti Policie České republiky. Návrh byl

několikrát diskutován s ALO PPCŘ hlavně ve smyslu rozsáhlosti předloženého textu. ALO PPČR navrhl rozdělení textu na obecnou část, která bude vydána jako PPP a zvláštní část, která bude popisovat jednotlivé oblasti zajišťování stop. Přes argumentaci a názor KÚP, že rozdělení pokynu na části bude vést k problémům, bylo rozhodnuto o rozdělení. Následně KÚP začal připravovat návrh PPP, který bude zahrnovat obecnou část problematiky kriminalistickotechnické činnosti. Návrh pokynu byl zaslán do připomínkového řízení.

Další IAŘ byly připravovány a vydávány také ve sbírce IAŘ ředitele KÚP, kde bylo v uplynulém roce vydáno celkem 76 IAŘ.

V průběhu roku 2017 současně KÚP vykonával standardní legislativní činnost spočívající zejména v připomínkování IAŘ PP zpracovaných jinými útvary Policie ČR.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST A PUBLIC RELATIONS

Kriminalistický sborník

V roce 2017 bylo vydáno celkem 5 čísel časopisu **Kriminalistický sborník (KS)** s průměrným nákladem 2 500 výtisků na jedno číslo.

V roce 2017 slavil KS 60. výročí a u této příležitosti redakce připravila jedno speciální číslo mapující 60 let sborníku a ve spolupráci s oddělením audio-video dokumentace natočili DVD o historii a výrobě časopisu. K tomuto výročí proběhlo 23. února 2017 v hotelu ZS MV Hotelu Solenice slavnostní setkání dopisovatelů a tvůrců Kriminalistického sborníku.

Ve dnech 6. – 8. 11. 2017 se pak konalo setkání dopisovatelů Kriminalistického sborníku a Krimi-info, kde účastníci řešili aktuální problémy související s přípravou a vydáváním zmíněných odborných periodik.

Součástí programu byly prezentace zajímavých kazuistik, vystoupení primářky FN Brno na téma sexuální deviace a soudního znalce z problematiky dopravy, který informoval o neobvyklých dopravních nehodách. Dále byly účastníkům představeny i nové technické prostředky, létající prostředky bez pilota (drony), využívané

v policii k dokumentačním účelům a pracovníci KÚP byla představena „staronové“ odvětví znaleckého zkoumání „jazyková expertiza psaného textu“, která bude opět zapsaná v rámci oboru kriminalistika jako další odvětví, ve kterém bude KÚP oprávněn provádět znalecká zkoumání.

Pracovník redakce Kriminalistického sborníku se i v roce 2017 aktivně zapojoval do projektu LEA financovaného Evropskou komisí, jehož cílem je vytvoření elektronického magazínu **EXPERT**, který bude přístupný pro vybrané subjekty na základě registrace přes internet. Pracovní setkání se v roce 2017 uskutečnilo ve Varšavě. Účastníci si v panelové diskusi stanovili další postupy spolupráce, publikování odborných článků a výměny informací a další rozvoj vlastního projektu tak, aby byl co nejdéle funkční a plnil svůj účel i v okamžiku plně ostrého provozu.

Byla aktualizována přístupová hesla byly na stránky **EXPERT** byly vloženy základní údaje o jednotlivých institucích a o publikacích, které jsou vydávány. V případě KÚP to byly Kriminalistický sborník, Krimi-info, bulletin a některé vybrané video tituly.

Krimi-info

Publikační činnost probíhala i v rámci elektronického časopisu **KRIMI – info**, kde bylo uveřejněno celkem **21** odborných článků z problematiky znalecké a kriminalistickotechnické činnosti Policie ČR a **102** informativních článků o mezinárodní spolupráci a s publicistickým obsahem. V roce 2017 **KRIMI-info** navštívilo celkem **85.230** uživatelů, což je o 700 více než v roce 2016. Nejčtenějšími články v roce 2017 byl článek nazvaný „400 let stará vloupačka do věže v Přibyslavi“ od Jana Majora z OKT SKPV ÚO Havlíčkův Brod KŘP kraje Vysočina s celkem **608** přístupů a článek nazvaný „Zmrzlá daktylka“ jehož autorem je Jan Kolařík z SKT Územního odboru Liberec, a kterého bylo zaznamenáno celkem **489** přístupů.

Další publikační činnost

Kromě výše uvedeného, publikují pracovníci KÚP pravidelně dosažené výsledky projektů a úkolů aplikovaného výzkumu také v resortních, mimoresortních a zahraničních odborných periodikách, jako např. **Mgr. Coufalová**, která ve svém článku

zveřejnila výsledky genetické populační studie využitelné ke kriminalistické praxi, **Ing. Šuláková Ph.D.**, **Ing. Olešáková** a **Ing. Klimešová** zase publikovali články z problematiky forenzní entomologie.

RNDr. Kotrlý publikoval v zahraničním periodiku odborný článek Potential of Application Focused Ion Beam in Forensic Science Area. Microscopy Microanal, který se setkal s pozitivním ohlasem mezi odbornou veřejností a stejně tak byl zaznamenán pozitivní ohlas na článek **Mgr. Zimmerové** a **Mgr. Kmječové**, nazvaný „Individualizace rukopisu žáků 1. až 5. třídy základní školy.“ Pozitivní ohlas měly také dva odborné články **Mgr. Turkové** k problematice analýzy pigmentů nazvané „Investigation of art works pigments in forensic practise“ a „A multianalytical study of oil binding media and pigments on Bohemian Panel Paintings from the first half of the 14th century“.

V roce 2017 byly v Tiskárně MV ČR vytištěny první publikace z obnovené řady monografií KÚP. Jednalo se o **Fyziodetekční vyšetření** autorem Zuzana Dohnalová a Dana Štěpánková a **Fonoskopie** autorského kolektivu pod vedením Luboše Voříška.

Prezentační akce

V roce 2017 KÚP organizoval nebo se podílel na organizaci následujících prezentačních akcí:

- **Poznej práci kriminalistických znalců** (akce určená dětem; představena odvětví daktyloskopie),
- **Veletrh vědy** (pořádáno AV ČR; KÚP prezentováno odvětví fyzikální chemie mikrostopy pod názvem „Neviditelní svědci zločinu“),
- **Den s Policií ČR** (akce organizována Karlovarským krajem, KÚP prezentoval společně s OKTE KŘP Plzeňského kraje odvětví daktyloskopie),

- **Festival vědy** (společný projekt vysokých škol, akademických a volnočasových institucí; prezentováno odvětví balistika),

- **Dětský den MV** (pořádáno ve spolupráci s MV ČR; prezentace odvětví daktyloskopie a trasologie),
- **Muzejní noc 2017** (ve spolupráci Muzeem Policie ČR, prezentace odvětví balistika).
- **Bezpečně do školy** (organizováno ve spolupráci s Policejním prezidiem, Vojenskou policií a HZS, prezentace odvětví daktyloskopie).
- **Výstava KYBERPROSTOR@VČERA A DNES** (ve spolupráci s Programem prevence kriminality Města Mělníka, zapůjčeny exponáty z oblasti počítačových analýz).

Mediální výstupy

V průběhu roku 2017 bylo o činnosti KÚP publikováno **25** článků v tištěných nebo elektronických médiích, v dalších více jak **130** článcích byl KÚP zmíněn v souvislosti se znaleckou činností nebo vyšetřováním konkrétních případů. Celkem **16** pracovníků poskytlo rozhovor pro rozhlas, pro tištěná media byl poskytnut rozhovor či zodpovězen dotaz v celkem **17** případech a stejně tak pro televize to bylo v **9** případech. Na internetové stránky bylo vloženo celkem **30** příspěvků.

DVI TÝM POLICIE ČR

V roce 2016 vznikl pokynem policejního prezidenta č. 150/2016 oficiálně **DVI tým Policie ČR** (DVI = Disaster Victim Identifi-

cation), jehož cílem je identifikace obětí hromadných neštěstí jak na území České republiky, tak i ve světě. Vznik DVI týmu byl spolufinancován z projektu česko-švýcarské spolupráce, který probíhal v letech 2013 – 2016.

Struktura a členové týmu

DVI tým Policie ČR se skládá z 2 základních složek:

- **Post Mortem skupina**
- **Ante Mortem skupina**

DVI tým České republiky měl k 31. prosinci 2017 celkem 39 členů. Tým je tvořen zejména pracovníky KÚP (vedoucí, zástupce vedoucího a kriminalističtí znalci v odvětvích antropologie, daktyloskopie, biologie, genetika, dále laboranti, IT odborníci, pracovníci logistiky a metodik), policisty SKPV z KŘP hl. m. Prahy, psychologem a soudními lékaři.

Aktivity v roce 2017

Hlavní aktivitou roku 2017 byl tréninkový program pro členy DVI týmu, který se konal ve dnech 25. – 27. září 2017 v zařízení SLZ v Jihlavě. Dále v roce 2017 proběhlo několik dalších aktivit za účelem prohloubení znalostí a dovedností členů DVI týmu a dále pak publicitní aktivity směřované jednak k odborné veřejnosti, ale také k laické veřejnosti za účelem seznámení s postupy, cíli a posláním týmu. Zejména zahraniční publicitní aktivity členů týmu přispěly k dobré reprezentaci Policie České republiky, Kriminalistického ústavu Prahy a týmu.

Jihlavský tréninkový program byl zaměřen na činnosti spojené s dokumentací hromadného neštěstí za využití standardů Interpolu a programu PlassData. Dalším cílem bylo procvičení postupů při hromadném neštěstí.

Další významnou aktivitou týmu v roce 2017 byla účast týmu na cvičení složek IZS s názvem „Vlak 2017“, které se konalo 21. června 2017 nedaleko jihomoravské Lednice. Cvičení organizovaly jednotky IZS Jihomoravského kraje, vč. Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje. Námětem cvičení byla nehoda vlaku.

Zástupci českého DVI týmu se ve dnech 25. – 28. dubna 2017 zúčastnili mezinárodní konference v Gdaňsku. Cesta se uskutečnila na základě pozvání CLKP Varšava. Konference se zúčastnili 4 členové týmu, včetně jeho základního materiálního vybavení a výjezdového vozidla. Součástí ukázky byla i prezentace „DVI team CZ“ vedoucího českého DVI týmu.

Další prezentace českého DVI týmu proběhla na pracovním jednání Interpolu v květnu v Singapuru. Vedoucí DVI týmu na pravidelném setkání národních DVI týmu prezentoval dokončení budování týmu a jeho současnou připravenost pro případ hromadného neštěstí.

V roce 2017 proběhla ještě návštěva týmu u Záchraného útvaru HZS v Hlučíně a dále pak prezentace a praktická ukázka na mezinárodní konferenci k ukončení programu švýcarsko – české spolupráce, která proběhla v květnu v Ostravě.

SYSTÉM MANAGEMENTU KVALITY

KÚP je od roku 2007 akreditovanou zkušební laboratoří č. 1494 podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005. V současné době má KÚP akreditováno 23 zkušebních po-

stupů. Stávající Osvědčení o akreditaci č. 425/2017 je platné do 28. 7. 2020.

Interní audity

Interní audity se v roce 2017 uskutečnily v souladu s Programem interních auditů na rok 2017, který byl schválen ředitelem KÚP. Realizovalo se sedm interních auditů. Při provádění interních auditů se postupovalo podle Pokynu ředitele KÚP č. 51/2012, kterým se stanovuje postup pro provádění interních auditů v Kriminologickém ústavu Praha. Před interními audity probíhala školení příslušných interních auditorů. Záznamy z interních auditů dále slouží jako jeden z podkladů pro přezkoumání systému managementu kvality.

Přezkoumání systému managementu kvality

Závěrem přezkoumání systému managementu kvality za rok 2017 provedeného dne 10. 4. 2017 bylo na základě předložených podkladů konstatováno, že KÚP má dokumentovaný, zavedený a funkční systém managementu kvality, který je ve shodě s požadavky ČSN EN ISO/IEC 17025:2005 a interními požadavky systému managementu kvality.

Posuzování ČIA

V souvislosti s reorganizací KÚP od 1. 3. 2017 byla zaslána na ČIA žádost o vydání nového osvědčení o akreditaci, které bude v souladu s novým uspořádáním laboratoře. Na základě této žádosti se dne 22. 6. 2017 uskutečnilo posuzování ze strany

ČIA. Výsledkem posouzení změn bylo dne 18. 7. 2017 vydáno nové Osvědčení o akreditaci č. 425/2017.

Další aktivity v roce 2017

Ve dnech 10. 10. – 12. 10. 2017 se manažer kvality KÚP zúčastnil pravidelného každoročního setkání ENFSI styčné skupiny pro kvalitu a kvalifikaci. Cílem setkání byla vzájemná výměna zkušeností a určení společných cílů v oblasti systému managementu kvality ve forenzních laboratořích pro příští období. Organizátorem setkání v roce 2017 byla slovinská Národní forenzní laboratoř. Akce ve slovinském Bledu se zúčastnilo 49 zástupců forenzních institucí.

Dne 15. 11. 2017 se v KÚP uskutečnila pravidelná každoroční celostátní porada manažerů kvality KÚP a OKTE krajských ředitelství Policie ČR. Jedním z výstupů tohoto setkání je návrh konečné podoby programů zkoušení způsobilosti pro ústav a odbory kriminalistické techniky a expertiz.

PERSONÁLNÍ OBLAST

Základním předpokladem k zajištění odpovídajících podmínek pro řádný výkon znalecké činnosti v KÚP je personální zajištění jednotlivých pracovišť KÚP. Z toho důvodu bylo v roce 2017 vyhlášeno celkem 43 výběrových řízení. Ukončeno náborem nových pracovníků jich bylo 37 a do 6 se nikdo nepřihlásil.

V roce 2017 se podařilo nejen obsadit téměř všechna služební a pracovní místa, ale ve vybraných odvětvích znaleckého zkoumání genetika, biologie, chemie a daktyloskopie v souladu se schváleným nastavením obsadit i tato systemizovaná služební místa. Vybraná pracoviště se podařila, díky aktivní spolupráci vedení KÚP a personálních pracovníků posílit následovně: speciální biologie o 4, genetika o 4, daktyloskopie o 3 a chemie rovněž o 3 pracovníky. Obsazena byla i další systemizovaná místa. V roce 2017 do KÚP přibýlo celkem 22 policistů a 2 občanští pracovníci. A naopak v roce 2017 ukončilo služební poměr nebo přešlo na jiné slu-

žební či pracovní místo celkem 12 policistů a dva občanští zaměstnanci.

Ke dni 31. 12. 2017 bylo obsazeno 150 systemizovaných služebních míst ze 152 a systemizovaná pracovní místa občanských pracovníků byla obsazena všechna – celkem 30.

Služební příprava

V oblasti služební přípravy splnili policisté KÚP všechna stanovená kritéria a cíle. Osvojili si a rutinně ovládání IS ESP (Evidence služební přípravy) a variabilitu plánování všech aktivit v rámci služební přípravy. V loňském roce nepatrně vzrostl počet policistů, kteří využívali možnosti individuálního cvičení ve vyčleněných prostorách (plavecký bazén a lehkooatletický stadion) Policejní akademie ČR v Praze a v zařízeních Centra sportu MV ve Střelcovce.

K aktivitám vztahujícím se ke služební přípravě je patřičná i **Branně bezpečnostní cvičení**, které se v roce 2017 konalo opět v horském prostředí Šumavy, čemuž také odpovídala náplň a celkové zaměření zaměstnání. Hlavní část zaměstnání probíhala v součinnosti s Útvarem rychlého nasazení. V této části si účastníci ověřili svou fyzickou kondici, schopnost překonávat překážky v terénu a z policejní problematiky si prakticky vyzkoušeli (za použití služebních zbraní s imitačním střelivem) propátrávání objektu, ve kterém byli ukryti pachatelé. Součástí fyzických aktivit pak byl pěší přesun v horském terénu.

BOZP A POŽÁRNÍ OCHRANA

V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby a při práci (BOZP) a požární ochrany (PO) splnil KÚP všechny úkoly a povinnosti vyplývající z právního řádu ČR a interních aktů řízení.

V druhé polovině roku 2017 proběhly na všech pracovištích KÚP rozsáhlé prověrky BOZP, jejich výsledky byly jako každý rok shrnuty do zprávy o průběhu prověrek BOZP.

Ve dnech 4. – 6. 9. 2017 se v Červené nad Vltavou uskutečnila již 8. odborná příprava preventistů a pracovníků zařazených do požárních hlídek KÚP, v rámci které procvičovali ve spolupráci s HZS Jihočeského kraje hašení pomocí PHP a C proudu a činnost na vysokozdvizné plošině, poskytování první pomoci a dokumentace požářiště a rozsáhlého místa události za použití zařízení pro fotografování z výšky. Zároveň byli účastníci seznámeni s novou speciální hasičskou technikou

SPOLUPRACUJÍCÍ INSTITUCE

KÚP dlouhodobě spolupracuje při výkonu znalecké a vědeckovýzkumné činnosti zejména s následujícími tuzemskými subjekty:

- Akademie věd České republiky,
- Policejní akademie České republiky v Praze,
- Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč,
- Technický ústav požární ochrany,
- Generální ředitelství cel – Celně technická laboratoř,
- Univerzita obrany,
- Vojenská policie,
- Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha,
- Vysoká škola chemicko-technologická v Praze,
- Univerzita Karlova v Praze,
- Česká zemědělská univerzita v Praze,
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,

- Masarykova univerzita v Brně,
 - Západočeská univerzita v Plzni (Nové technologie – výzkumné centrum v západočeském regionu),
 - Ostravská univerzita v Ostravě,
 - Univerzita Palackého v Olomouci,
 - Psychiatrické centrum Praha,
 - Národní muzeum,
 - Česká zbrojovka, a. s.,
 - Sellier & Bellot a. s.,
 - Synthesia, a. s.,
- spolupráce se zahraničními subjekty:
- Kriminalistický a expertizny ústav Policajného zboru,
 - Centrální kriminalistická laboratoř polské policie,
 - Institut de Recherche Criminelle de la Gendarmerie Nationale (IRCGN), Rosny sous Bois (Paříž), Francie,
 - National Institute for Criminalistics and Criminology, Brusel, Belgie,
 - BKA Wiesbaden, SRN,
 - FEDPOL (federální policie Švýcarska),
 - University of Huddersfield, Velká Británie,
 - Univerzita Mikoláše Koperníka v Toruni, Polsko,
 - Universita of Split, Chorvatsko,
 - Evropská společnost pro forenzní entomologii.

ZÁVĚR

Z výroční zprávy za rok 2017 a především z části věnované statistickým výkonům znalecké činnosti vyplývá, že pracovníci KÚP splnili se ctí úkoly z oblasti výkonu znalecké a kriminalistickotechnické činnosti. Z hlediska struktury páchané trestné činnosti lze konstatovat, že opět klesl počet méně závažných trestných činů, což se v hodnoceném období projevilo i v nižším počtu zaslaných požadavků o znalecká zkoumání, ale, jak vyplývá z analýzy nápadu trestné činnosti provedené Policejním prezidiem ČR, páchaná trestná činnost byla sofistikovanější a problematičtější z hlediska dokazování. Pachatelé jsou „vzdělanější“ v oblasti kriminalistických stop, disponují informacemi, které dříve tvořili „know-how“ policie. Především z problematiky teorie vzniku stop, jejich zjišťování a zajišťování a těchto vědomostí využívají při páchání trestné činnosti s cílem znesnadnit ohledání místa činu a získat informace identifikující osobu pachatele. Svým způsobem k tomu přispívá i povinnost Policie ČR vyplývající z ustanovení zákona č. 106/1999, o svobodném přístupu k informacím, a s tím související povinnost poskytovat informace z oblasti specializovaných činností policie, tzn. i k interním aktům řízení upravující výkon znalecké a kriminalistickotechnické činnosti, včetně metodik a postupů policie (postupy na místech činu a prováděné úkony související s odhalováním jednotlivých druhů trestné činnosti).

O odborné erudovanosti kriminalistických znalců a úrovni výkonu znalecké činnosti realizované v KÚP svědčí mimo jiné, i počet zjištěných individuálních identifikací v odvětví genetiky, kde bylo zjištěno cca 2 332 z toho 1 588 shod osoba x osoba, 693 shod osoba x stopa a 51 shod stopa x stopa a v odvětví daktyloskopie bylo konstatováno u cca 104 stop zjištění shody s podezřelou osobou. Ukazatelem kvality práce je i snižující se počet urgencí a stížností. V roce 2017 bylo zaznamenáno celkem 16 urgencí, z nichž bylo 5 opakovaných a dále 5 stížností, z nichž 3 byly postoupeny MV, jedna se vztahovala k personální oblasti a byla shledána jako neo-

podstatněná a druhá se týkala poskytnutí informací a žadateli bylo vyhověno.

Výše uvedených úspěchů bylo dosaženo také díky tomu, že KÚP sám, případně ve spolupráci s dalšími subjekty, rozvíjí, modernizuje a buduje nové informační systémy, jejichž databáze následně pracovníci KÚP využívají jednak k ukládání vybraných dat získaných znaleckým zkoumáním a jednak k porovnávání dat databáze se skutečnostmi zjištěnými znaleckým zkoumáním kriminalistických stop. Úspěšně byl ukončen výzkumný úkol T-UP, který byl zaměřen na vylepšení systému TRASIS, což přispělo k sofistikovanějšímu provozu celého systému. Bohužel, u netrpělivě očekávaného nasazení IS EVIDENCE (propojení všech znaleckých pracovišť policie a kriminalistickotechnických pracovišť až po místo činu) se nepodařilo zhodnotit vynaložené úsilí a nebyl zatím uveden ani do zkušebního provozu.

Výrazných úspěchů bylo dosaženo v oblasti vědy a výzkumu, o čemž svědčí jednak zájem AV ČR o aktivní účast pracovníků KÚP v programu festivalu „Týden vědy a techniky AV ČR“ prezentacími výsledků vybraných projektů řešených v KÚP, a jednak i udělení ocenění řešitelskému týmu, jehož členy byli i čtyři pracovníci KÚP, kterému byla za výsledky dosažené při řešení projektu nazvaném „Zavedení techniky iontové mikroskopie do kriminalisticko-technické a znalecké služby Policie ČR pro analýzu stop v oblasti grafických, fyzikálně chemických a technických expertiz“, udělena „Cena ministra vnitra za mimořádné výsledky v oblasti bezpečnostního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“. V roce 2017 bylo úspěšně ukončeno dalších celkem 5 výzkumných úkolů financovaných z přidělené institucionální podpory. V oblasti systému managementu kvality byly splněny všechny plánované aktivity týkající se školení a vzdělávání, interních auditů zakončené pravidelnou dozorovou návštěvou.

Lze tedy konstatovat, že společným úsilím všech pracovníků KÚP se úspěšně dařilo plnit úkoly stanovené pro rok 2017.